

הלכות בלים פֿרק בו

א. כלי עץ הראוי למדרס שקבעו בפותל בתוך הבנין קבעו ולא בנה על גביו, או שבנה על גביו ולא קבעו עדין הוא מטמא במדרס כשהיה; קבעו במסמרים, ובנה עליו טהור.

ב. וכן מפץ שנתנו על גבי הקורות קבעו ולא נתן עליו את המעזבה, או שנתן עליו את המעזבה ולא קבעו עדין הוא מטמא במדרס; קבעו, ונתן עליו את המעזבה טהור.

ג. ספסל שנטל אחד מראשיו, ועדין הוא ראוי למדרס נטל השני, טהור; ואם יש בו גבה טפח, מטמא במדרס.

ד. כסא שלכלה שנטלו חפוייו, טהור; ואם לא היו חפוייו יוצאין, ונטלו עדין הוא ראוי למדרס, שכן דרכו להיות מטהו על צדו ויושב עליו.

ה. כסא שנטלו חפוייו, ועדין הוא ראוי לישיבה מטמא; נטלו שנים מחפוייו זה בצד זה, טהור. שדה שנטל העליון שלה טמאה, מפני התחתון שהוא ראוי למדרס; נטל התחתון טמאה, מפני העליון. נטל העליון, והתחתון הרי הדפין טהורין.

ו. תבה שנפתחה מצדה מטמאה במדרס כשאר טמאות, מפני שהיא ראויה אף לישיבה והכל יושבין עליה. נפתחה מלמעלן טהורה מן המדרס, שהרי אינה ראויה לישיבה; ומטמאה בשאר טמאות, שעדין היא מקבלת.

ז. נפתחה מלמטן טהורה מכל טמאה, אף על פי שאפשר לישב עליה ככסא, מפני שעיקר מעשיה לקבלה, וכבר בטל העיקר; והמגורות שבה מטמאות, ואינן חבור לה.

ח. וכן משפלת שנפתחה מלקבל רמונים אף על פי שהיא ראויה למדרס, הרי היא טהורה מכלום: מפני שעיקר מעשיה לקבלה; והואיל ובטל העיקר, בטלה הטפלה.

ט. ערבה שלעץ שמגבלין בה הבניין את הגביסין אף על פי שמקבלת שאר טמאות, אינה מטמאה במדרס. ערבה שלעץ שלשין בה הבצק, שהיא מחזקת משני לוגין ועד תשעת קבין, שנסדקה עד שאינה יכול לרחץ בה רגלו אחת, מפני הסדק הרי זו מטמאה במדרס: שסתמה שהוא כופה אותה ויושב עליה, לפי גדלה וסדק שלה.

י. הניחה בגשמים עד שנתפחה, ונסתם הסדק אינה מטמאה במדרס, שהרי היא ראויה ללוש בה, ותחלת מעשיה ללוש בה; ומקבלת שאר טמאות. חזר והניחה בקדים, ונפתח הסדק חזרה לקבל טמאת מדרס, וטהורה משאר טמאות.

יא. ערבה גדולה שהיא מחזקת יתר על תשעת קבין, שנפתחה מלקבל רמונים, והכינה לישיבה הרי זו טהורה אף מטמאת מדרס, עד שיקציע: שאין המחשבה מועלת בערבה גדולה שנפתחה, עד שיעשה בה מעשה. עשיה אבוס לבהמה אף על פי שקבעה בפותל, טמאה בכל הטמאות.

יב. מטה שנטלו ארוכות שלה אחר שנטמאת, ועשה לה חדשות, ולא שנה את הנקבים, ונשתברו החדשות עדין היא בטמאתה; נשתברו הישנות טהורה, שהכל הולך אחר הישנות.

יג. מטה שהיתה טמאה מדרס, ונטלה קצרה ושתי פרעים

עֲדִין הִיא בְּטִמְאַתָּה, שְׁעֲדִין צוֹרֶת הַמָּטָה עוֹמֶדֶת; נִטְלָה אֲרוּכָה וְשְׁתֵּי כָרְעִים, טְהוֹרָה. קָצֵץ שְׁתֵּי לְשׁוֹנוֹת שְׁלִמְטָה בְּאַלְכֶסוֹן, אוֹ שְׁקָצֵץ שְׁתֵּי כָרְעִים טֶפַח עַל טֶפַח בְּאַלְכֶסוֹן, אוֹ שְׁמַעֲטֵן פָּחוֹת מִטֶּפַח הָרִי זֶה נִשְׁבְּרָה וְטְהוֹרָה.

יד. נִשְׁבְּרָה אֲרוּכָה, וְתִקְנָה עֲדִין הִיא אָב טִמְאַה כְּשֶׁהִיתָה; נִשְׁבְּרָה הָאֲרוּכָה הַשְּׁנִיָּה, וְתִקְנָה טְהוֹרָה מִן הַמְּדֵרֶס, אָבֵל טִמְאַה מִגַּע מְדֵרֶס. לֹא הִסְפִּיק לְתַקֵּן אֶת הָרִאשׁוֹנָה, עַד שֶׁנִּשְׁבְּרָה הַשְּׁנִיָּה טְהוֹרָה.

טו. מָטָה שֶׁהִיתָה טִמְאַה מְדֵרֶס, אוֹ בִּשְׂאֵר טִמְאוֹת, וְנִגְנַב חֲצִיָּה אוֹ אָבֵד, אוֹ שֶׁחֲלָקוּהָ אַחִין אוֹ שֶׁתִּפְּיֵן הָרִי זֶה טְהוֹרָה, שְׁהָרִי זֶה כְּכֹלִי שֶׁנִּשְׁבֵּר. הַחֲזִירוּהָ, מְקַבֵּלֶת טִמְאַה מִכָּאן וּלְהֵבֵא: הָרִי זֶה דוֹמָה לְמִי שֶׁעָשָׂה כָּלִי אֶחָד, מִשְׁבְּרֵי כָּלִי שֶׁנִּטְמָא שֶׁהוּא טְהוֹר, וּמְקַבֵּל טִמְאַה לְהֵבֵא.

טז. מָטָה שֶׁנִּתְפָּרְקוּ אֲבָרֶיהָ אִם נִשְׂאָרָה אֲרוּכָה וְשְׁתֵּי כָרְעִים, אוֹ קָצְרָה וְשְׁתֵּי כָרְעִים הָרִי אֵלּוּ מִטְמְאִין, מִפְּנֵי שֶׁרְאוּיִין לְסַמְכֵן לְכוֹתֵל וְלִישֵׁן עָלֶיהֶן. וּמָטָה שֶׁנִּטְמָאת כֻּלָּה אִם הִטְבִּילָה אֲבָרִים אֲבָרִים, טְהוֹרָה. הַמְּפָרֵק אֶת הַמָּטָה לְהִטְבִּילָה הַנוֹגֵעַ בַּחֲבָלִים שְׁלָה, טְהוֹר.